

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL MB „A“ SKUNDO**

2026 m. rugpjūčio 21 d. Nr. S-2026/190 (7-2026/155)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Raimondos Juodkaitės ir Kristinos Jakštienės (pranešėja), išnagrinėjo MB „A“ (toliau – Pareiškėja) 2026-07-21 skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) 2026-07-07 Sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-46 (toliau – Sprendimas). Pareiškėjos atstovas A. A. bei Departamento atstovės B. B. ir C. C. 2026-08-11 Komisijos posėdyje dalyvavo nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja ginčija Departamento Sprendimą, kuriuo patvirtintas 2026-06-03 patikrinimo aktas Nr. PA-2393 (toliau – Patikrinimo aktas) ir jame apskaičiuota 15 663 Eur mokesčio už aplinkos teršimą (toliau – MUAT) už iš mobiliųjų taršos šaltinių (sunaudotų degalų nedeklaruotas kiekis) bei už vidaus rinkai išleistus pripildytos pakuotės kiekius.

Pareiškėja skunde nurodo iš esmės pripažįstanti apskaičiuoto MUAT sumą, tačiau nesutinka su Departamento pritaikyta ekonomine sankcija – mokesčio dvigubiniu (koeficiento 2 taikymu).

Pareiškėja nurodo, kad yra smulkaus verslo subjektas, vadovybė neturi specifinių buhalterinės apskaitos ir mokesčių teisės žinių. Dėl šios priežasties Pareiškėja, siekdama teisingai vykdyti prievoles, dar 2021-05-24 sudarė ilgalaikę sutartį dėl profesionalių buhalterinių paslaugų teikimo su specializuota įmone UAB „B“ ir teikė buhalterinei įmonei visus pirminius dokumentus. Tačiau apskaitą tvarkiusi buhalterė neinformavo Pareiškėjos apie tai, kad nuo pirmo prekių importo iš Europos Sąjungos dienos atsiranda prievolė atskirai registruoti pakuotes bei Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) teikti FR0521 ir FR0524 formų deklaracijas, apskaičiuoti mobiliųjų taršos šaltinių Lietuvos Respublikos teritorijoje sunaudotą degalų kiekį ir taršos mokestį bei teikti deklaracijas.

Pareiškėja pažymi, kad Departamento atlikto patikrinimo metu visi pirminiai kuro pirkimo ir prekių importo dokumentai buvo išsaugoti ir tvarkingi, todėl patikrinimą atlikusi specialistė lengvai nustatė tikslus kuro bei pakuočių kiekius. Tai įrodo, kad Pareiškėja duomenų tyčia neslėpė, o pažeidimas atsirado tik dėl pasamdytų buhalterijos profesionalų neapdairumo ir klaidos. Pareiškėjos įmonės vadovas dėjo visas įmanomas pastangas, kad patikrinimas būtų sklandus ir teisingas.

Pareiškėjos nuomone, MUAT dvigubinimas (koeficientas 2) yra ekonominė sankcija, skirta piktybiniams mokesčių vergėjams, jos taikymas mechanškai, neatsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja yra maža įmonė, o pažeidimas įvyko dėl profesionalios buhalterinės

paslaugas teikiančios įmonės klaidos, pažeidžia teisingumo ir proporcingumo principus. Apskaičiuota 15 663 Eur MUAT smulkiam verslui yra per didelė ir kelia grėsmę įmonės išlikimui. Pareiškėja pažymi, kad už nustatytus pažeidimus įmonės vadovui jau yra pritaikyta asmeninė administracinė atsakomybė (paskirta administracinė nuobauda), o už laiku nesumokėtas mokesčių sumas teisės aktų nustatyta tvarka papildomai bus skaičiuojami delspinigiai.

Pareiškėja prašo panaikinti pritaikytą sankciją – dvigubą mokesčio tarifą (koeficientą 2) už MUAT iš mobiliųjų taršos šaltinių bei pakuočių atliekų ir perskaičiuoti mokėtinas sumas pagal bazinius tarifus.

Departamentas Sprendime nurodė, kad Pareiškėja Inspekcijai nepateikė MUAT iš mobiliųjų taršos šaltinių deklaracijų (forma FR0521) už 2023 m., 2024 m., 2025 m. mokestinius laikotarpius. Minėtais mokestiniais laikotarpiais buvo eksploatuojamos transporto priemonės ir naudojamas kuras, tačiau Pareiškėja nevykdė mokestinės prievolės apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti MUAT iš mobiliųjų taršos šaltinių už Lietuvos Respublikos teritorijoje sunaudotą kurą. Tuo pažeidė Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – MUATĮ) 4 straipsnio 5 punkto, 5 straipsnio 2 dalies, 9 straipsnio 1 dalies ir 4 dalies nuostatas. Departamentas, vadovaudamasis MUATĮ 2 straipsnio 11 dalies 2 punktu, 9 straipsnio 8 dalies 5 punktu ir Mokesčio už aplinkos teršimą ir nuslėptą taršą iš mobiliųjų taršos šaltinių apskaičiavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos aplinkos ministro 2021-03-10 įsakymu Nr. D1-143 (toliau – Aprašas), 7 dalies nuostata, todėl už nuslėptą taršą iš mobiliųjų taršos šaltinių (nedeklaruotą degalų kiekį, sunaudotą mobiliųjų taršos šaltinių, eksploatuotų Lietuvos teritorijoje), taikant koeficientą 2, apskaičiavo 1 212 Eur (už 2023 m. – 46 Eur; už 2024 m. – 287 Eur; už 2025 m. – 879 Eur) MUAT.

Departamentas Sprendime taip pat nurodė, kad Pareiškėja Inspekcijai nepateikė MUAT pakuočių atliekomis deklaracijų (forma FR0524) už 2023 m., 2024 m., 2025 m. mokestinius laikotarpius. Į Lietuvos vidaus rinką išleido apmokestinamosios vienkartinės plastikinės pakuotės kiekius: 2023 m. – 1,368 t; 2024 m. – 3,067 t; 2025 m. – 4,318 t. Minėtais mokestiniais laikotarpiais Pareiškėja nevykdė mokestinės prievolės apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti MUAT pakuočių atliekomis. Pareiškėja pažeidė MUATĮ 4 straipsnio 4 punkto, 5 straipsnio 3 dalies, 9 straipsnio 1 dalies ir 4 dalies reikalavimus. Departamentas, vadovaudamasis MUATĮ 2 straipsnio 11 dalies 2 punktu, 9 straipsnio 8 dalies 8 punktu ir Aprašo 12.2. punkto nuostata, už nuslėptą taršą pakuočių atliekomis (nedeklaruotą pripildytų vienkartinių pakuočių kiekį, tiekį Lietuvos vidaus rinkai), taikant koeficientą 2, apskaičiavo mokėtiną 14 451 Eur (už 2023 m. – 2 372 Eur; už 2024 m. – 5 428 Eur; už 2025 m. – 6 651 Eur) MUAT.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, skundžiamas Departamento Sprendimas keistinas.

Nagrinėjamoje byloje mokestinis ginčas kilo dėl Departamento Sprendimo, kuriuo buvo apskaičiuotas ir nurodytas Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 15 663 Eur MUAT už 2023–2025 m. laikotarpį, nustačius nedeklaruotą vidaus rinkai tiekį gaminiais pripildytą pakuotę bei nedeklaruotą taršą iš mobiliųjų taršos šaltinių (degalų kiekį, sunaudotą mobiliųjų taršos šaltinių, eksploatuotų Lietuvos teritorijoje).

Pareiškėja neginčija apskaičiuotos MUAT sumos, tačiau nesutinka su mokesčio padidiniu, taikant koeficientą 2 už nuslėptą taršą. Jos teigimu, pažeidimai atsirado dėl buhalterinės apskaitos paslaugas teikusios įmonės klaidų, o ne dėl tyčinio mokesčių

vengimo, todėl, atsižvelgiant į bendradarbiavimą su patikrinimą atlikusiais pareigūnais, pažeidimų pobūdį, įmonės dydį, prašo netaikyti koeficiento 2.

Ginčo teisinius santykius reglamentuojantis MUATĮ¹. Pagal MUATĮ 5 straipsnio 2 dalį, mokestį už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių moka fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai, kurie komercinei veiklai naudoja mobiliuosius taršos šaltinius, siekdami gauti ir (ar) uždirbti pajamų ar kitos ekonominės naudos. Vadovaujantis MUATĮ 5 straipsnio 3 dalimi, mokestį už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių atliekomis moka gamintojai ir (ar) importuotojai. MUAT už pakuočių atliekas tarifai nustatyti MUATĮ 4 priede (MUATĮ 7 straipsnio 7 dalis).

MUATĮ 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokesčio mokėtojai aplinkos ministro nustatyta tvarka privalo vykdyti iš mobiliųjų taršos šaltinių išmetamų teršalų bei Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių apskaitą ir yra atsakingi už mokesčio deklaracijose pateiktų duomenų teisingumą. Pagal MUATĮ 9 straipsnio 4 dalį mokestis sumokamas ir mokesčio deklaracijos Inspekcijai pateikiamos ne vėliau kaip iki kalendorinių metų, einančių po mokestinio laikotarpio, vasario 15 dienos.

MUATĮ 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad mokestis už nuslėptą taršą apskaičiuojamas aplinkos ministro nustatyta tvarka. Pagal MUATĮ 2 straipsnio 11 dalies 2 punktą nuslėpta tarša laikoma nedeklaruotas Lietuvos Respublikos teritorijoje iš mobiliųjų taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis arba nedeklaruotas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekis, už kurį turėjo būti apskaičiuotas ir sumokėtas mokestis.

Vadovaujantis MUATĮ 9 straipsnio 8 dalies 5 punktu, kai mokesčio mokėtojas nuslepia taršą iš mobiliųjų taršos šaltinių (nedeklaruoja sunaudoto kuro kiekio ir (ar) kitų įstatyme nustatytų duomenų), mokestis apskaičiuojamas pagal nustatytą formulę, taikant atitinkamą mokesčio tarifą, indeksavimo koeficientą ir koeficientą 2. Atitinkamai, pagal MUATĮ 9 straipsnio 8 dalies 8 punktą, kai mokesčio mokėtojas nuslepia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekius, mokestis apskaičiuojamas taikant atitinkamą mokesčio tarifą, indeksavimo koeficientą ir koeficientą 2. Aprašo 7 punkte nustatyta nuslėptos taršos iš mobiliųjų taršos šaltinių apskaičiavimo tvarka, o Aprašo 12.2 punkte – nuslėptos taršos pakuočių atliekomis apskaičiavimo tvarka.

Atkreiptinas dėmesys, kad MUATĮ pateikta nuslėptos taršos sąvoka. Pagal MUATĮ 2 straipsnio 11 dalies 2 ir 3 punktų nuostatas, nuslėpta tarša laikoma nedeklaruotas ar deklaruotas pradėjus mokestinį patikrinimą <...> tiekiamų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekis; pašalintų sąvartyne atliekų kiekis, ir (ar) klaidingai nurodyti: teršalų, degalų, gaminių, pakuočių, atliekų rūšys ir tarifą mažinantys koeficientai, dėl kurių buvo apskaičiuotas ir nedeklaruotas arba deklaruotas mažesnis MUAT.

Iš pacituoto teisinio reglamentavimo yra akivaizdu, jog MUAT pakuočių atliekomis iš mobiliųjų taršos šaltinių mokėtojai, turi pareigą ne tik tinkamai tvarkyti apskaitą, bet ir MUATĮ nustatyta tvarka ir terminu pateikti MUAT deklaracijas, nurodant šiose deklaracijose teisingus duomenis, bei laiku sumokėti į biudžetą MUAT.

Ginčo byloje, atlikus Pareiškėjos planinį teminį patikrinimą nustatyta, kad Pareiškėjas Inspekcijai nepateikė Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių deklaracijų (forma FR0521) už 2023 m., 2024 m., 2025 m. mokestinius laikotarpius. Minėtais mokestiniais laikotarpiais buvo eksploatuojamos transporto priemonės ir naudojamas kuras, tačiau Pareiškėja nevykdė mokestinės prievolės apskaičiuoti,

¹ 2020-06-25 įstatymo Nr. XIII-3158, redakcija, galiojusi nuo 2021-01-01, įvertinant straipsnių punktų numeracijos pakeitimus pagal 2021-12-23 MUATĮ Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 1, 2, 8 priedų pakeitimo įstatymą Nr. XIV-876, galiojusį nuo 2023-01-01.

deklaruoti ir sumokėti mokestį už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių už Lietuvos Respublikos teritorijoje sunaudotą kurą, taikant koeficientą 2, apskaičiuota 1212 Eur (už 2023 m. – 46 Eur; už 2024 m. – 287 Eur; už 2025 m. – 879 Eur).

Pareiškėjas taip pat nepateikė Inspekcijai už 2023 m., 2024 m., 2025 m. mokestinius laikotarpius Mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis deklaracijų (forma FR0524) už į Lietuvos vidaus rinką išleistus apmokestinamosios vienkartinės plastikinės pakuotės kiekius: 2023 m. 1,368 t; 2024 m. 3,067 t; 2025 m. 4,318 t. Taikant koeficientą 2, apskaičiuojama mokėtina mokesčio suma yra 14451 Eur (už 2023 m. – 2372 Eur; už 2024 m. – 5428 Eur; už 2025 m. – 6651 Eur).

Komisija atkreipia dėmesį, kad „nuslėptos taršos“ samprata kaip apibrėžia nauja redakcija (įskaitant „nedeklaruotą ar deklaruotą pradėjus mokestinį patikrinimą“) įsigaliojusi 2021 m. ir taikoma apskaičiuojant ir deklaruojant 2021 m. mokestinio laikotarpio MUAT, padidinto tarifo taikymą sieja tik su objektyviomis aplinkybėmis. Taikant MUATĮ 9 straipsnio 8 dalies 8 punktą, kaltės forma nėra aktuali, atsakomybė yra objektyvi, subjektyvioji pusė (kaltė – tyčia ar neatsargumas) konstatuojant pažeidimą, nėra vertinama, reikšmingas pats faktas, kad įstatyme nurodytos sąlygos egzistuoja (pvz., nedeklaruoti duomenys, neteisingi duomenys, pareigos neįvykdymas ir pan.), padidinto tarifo koeficientas taikomas automatiškai, nustačius įstatyme apibrėžtą situaciją.

Komisija pažymi, kad Departamento pareigūnai privalo imperatyviai taikyti teisės aktų reikalavimus, t. y. mokestinio patikrinimo metu nustatę nedeklaruotus pakuočių kiekius, už kuriuos nebuvo sumokėtas mokestis, už juos privalo apskaičiuoti mokestį už nuslėptą taršą MUATĮ nustatyta tvarka, nepriklausomai nuo to, kokios priežastys lėmė pakuočių kiekių ir mokesčio nedeklaravimo faktą. Mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja už 2023–2025 m. mokestinius metus nedeklaravo į vidaus rinką išleistos taršos.

Komisija, atsižvelgdama į patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, pripažįsta, jog Departamentas pagrįstai nedeklaruotą į LR vidaus rinką per 2023–2025 m. išleistą taršą vertino kaip nuslėptą taršą ir, apskaičiuodamas MUAT pagrįstai ir teisėtai vadovavosi anksčiau minėtomis MUATĮ nuostatomis, įpareigojančiomis, apskaičiuojant MUAT, taikyti koeficientą 2.

Pasisakydama dėl padidinto MUAT koeficiento mažinimo galimybės, Komisija pažymi, kad LVAT praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, kad MUAT apskaičiavimas taikant didesnę tarifą yra ekonominė sankcija (už mokesčio įstatymo pažeidimus taikoma ekonominė poveikio priemonė) (pvz., 2015-10-29 nutartis adm. byloje Nr. A-768-438/2015; 2018-10-29 sprendimas adm. byloje Nr. A-1422-525/2018; 2019-05-15 nutartis adm. byloje Nr. A-431-822/2019; 2020-06-03 sprendimas adm. byloje Nr. eA-2888-624/2020, 2021-11-17 nutartis adm. byloje Nr. eA-2019-602/2021 ir kt.).

Komisijos vertinimu, ekonomine sankcija gali būti laikoma tik apskaičiuota padidinto MUAT dalis, viršijanti standartinį MUAT dydį, nes mokesčio dalis (iki padidinto koeficiento taikymo), kuri apskaičiuojama dėl atsiradusio mokesčio objekto, o ne dėl pažeidimo fakto, negali būti siejama su baudimo institutu. Todėl šios mokestinio ginčo medžiagos nagrinėjamu atveju turi būti įvertinta, ar paskirta sankcija, sudaranti 100 procentų MUAT dydžio sumą, gali būti individualizuojama ją mažinant, įvertinus nustatytas faktines aplinkybes. Individualizuojant sankciją, nėra taikomos MAĮ straipsnių nuostatos, susijusios su baudų skyrimu ir jų individualizavimu (atsižvelgiant į lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes), todėl Komisija ginčo situaciją vertina pagal konstitucinės doktrinos nuostatas.

Konstitucinis Teismas 2022-01-26 sprendime Nr. KT14-A-S14/2022 nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, teismas, taikydamas sankciją už teisės pažeidimą, turi turėti galimybę atsižvelgti į visas atsakomybę lengvinančias aplinkybes, taip pat ir į tas, kurios nėra *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) nurodytos

įstatyme, ir paskirti teisės pažeidėjui švelnesnę negu įstatymo numatyta sankcija, bausmę arba nuobaudą. Konstitucinis Teismas 2022-05-19 nutarime Nr. KT62-N6/2022, kuriame buvo nagrinėtas klausimas dėl fiksuoto dydžio sankcijos (baudos už neteisėtą socialinio draudimo įmokų sumažinimą), kuriai įstatyme nebuvo numatyta individualizavimo galimybė, išaiškino, jog „konstitucinis teisingumo principas reikalauja nustatomas nuobaudas diferencijuoti taip, kad jas taikant būtų galima atsižvelgti į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes; jeigu įstatyme nėra nustatyti diferencijuoti piniginių baudų dydžiai, bet yra įtvirtintos ištis didelės griežtai apibrėžto dydžio piniginės baudos, <...> skiriant piniginę baudą nebelieka galimybės jos dydį individualizuoti atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, pavojingumą (sunkumą), mastą, kitus požymius, atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes (dėl kurių atitinkama piniginė bauda teisės pažeidėjui būtų akivaizdžiai per didelė, nes neproporcinga (neadekvati) padarytam teisės pažeidimui, ir dėl to neteisinga), toks teisinis reguliavimas nesiderintų su Konstitucijoje įtvirtintais teisingumo ir teisinės valstybės principais“.

Konstitucinis Teismas taip pat ne kartą yra konstatavęs, jog konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja ir tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubausti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra (pvz., Konstitucinio Teismo 2000-12-06, 2001-10-02 ir kt. nutarimai). Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad įstatymuose nustatytos nuobaudos ir jų sistema turi būti tokios, kad teismas, skirdamas nuobaudas, galėtų įvykdyti teisingumą (Konstitucinio Teismo 2005-11-03, 2008-01-21, 2008-09-17 nutarimai). Konstitucinis Teismas savo jurisprudencijoje ne kartą yra išreiškęs poziciją, kad teismas turi turėti galimybę, atsižvelgdamas į reikšmingas bylos aplinkybes, individualizuoti įstatyme įtvirtintą griežtą nuobaudą ir skirti mažesnę nuobaudą nei sankcijoje numatytoji minimali arba švelnesnę nuobaudą nei įstatymo numatytoji (pvz., Konstitucinio Teismo 2004-01-26, 2008-09-17, 2012-09-25 nutarimai).

MUATĮ nenustato galimybės Departamentui taikyti mažesnę, nei nustatyta MUATĮ, tarifų koeficientą. Teismas, įvertinęs faktinių aplinkybių visumą, šį mokestį gali sumažinti, iš esmės remdamasis teisingumo bei protingumo kriterijais (pvz., LVAT 2016-03-08 nutartis adm. byloje Nr. eA-298-556/2016). Analizuojant administracinę jurisprudenciją bylose dėl MUATĮ numatytos sankcijos teisingumo vertinimo, matyti, kad kiekvienu atveju sankcijos sumažinimo klausimas sprendžiamas individualiai, įvertinus konkrečią situaciją, padaryto pažeidimo pobūdį, mastą, teisingumo, protingumo kriterijus. Naujausioje praktikoje, LVAT, analizuodamas MUAT apskaičiavimo pagrįstumo klausimą, akcentuoja MUATĮ nustatytą mokesčio mokėtojo atsakomybę už teršalų išmetimo į aplinką, sąvartyne pašalintų atliekų, apmokestinamųjų gaminių ir pripildytos gaminių apmokestinamosios pakuotės apskaitos tvarkymą ir nurodo, kad MUATĮ nustato mokesčio mokėtojui pareigą būti atidžiam, rūpintis ir užtikrinti tinkamą apskaitos tvarkymą, deklaracijų teikimą ir mokesčio sumokėjimą (pvz., LVAT 2023-12-13 nutartis adm. byloje Nr. eA-815-525/2023, 2024-01-31 nutartis adm. byloje Nr. eA-926-662/2024 ir kt.).

Pareiškėja skunde akcentuoja, kad vadovui jau pritaikyta administracinė atsakomybė, o už nesumokėtą MUAT bus skaičiuojami delspinigiai. Departamento atstovai papildomai pateikė administracinio nusižengimo protokolą (ROIK 26306388237), iš kurio matyti, kad Pareiškėjos vadovui buvo taikyta administracinė atsakomybė, 2015-07-15 surašytas administracinio nusižengimo protokolas (ROIK 26306388237). Taikant Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 241 straipsnio 1 dalį, vadovas buvo nubaustas už mokesčio už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių deklaracijos

ir mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis deklaracijos nepateikimą Inspekcijai iki nustatytų terminų.

Komisija, vertindama šį Pareiškėjos argumentą, pažymi, kad administracinė atsakomybė šiuo atveju buvo taikyta fiziniam asmeniui – Pareiškėjos vadovui, tuo tarpu mokestinė prievolė ir su jos nevykdymu siejamos ekonominės pasekmės tenka juridiniam asmeniui. Taigi, administracinės atsakomybės taikymas juridinio asmens vadovui ir mokestinės prievolės apskaičiavimas juridiniam asmeniui, taikant MUATĮ nustatytą koeficientą 2, yra taikomi skirtingiems atsakomybės subjektams ir kyla iš skirtingų teisinių santykių. Atsižvelgiant į tai, vien aplinkybė, kad Pareiškėjos vadovui už deklaracijų nepateikimą jau buvo pritaikyta administracinė atsakomybė, nesudaro pagrindo konstatuoti *non bis in idem* (dvigubo baudimo) principo pažeidimo. Tačiau vadovui jau pritaikyta administracinė atsakomybė gali būti vertinama kaip viena iš aplinkybių, sprendžiant dėl taikomos ekonominės sankcijos proporcingumo.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą nustatė, kad Pareiškėja eksploatavo mobilius taršos šaltinius / transporto priemones (sunkvežimius): 2023 m. 1 vnt.; 2024 m. 2 vnt.; 2025 m. 3 vnt. Komisijos vertinimu, nagrinėjamu atveju reikšminga aplinkybė yra tai, kad nors Pareiškėja nevykdė pareigos pateikti MUAT deklaracijas, tačiau patikrinimo metu nenustatyta, jog kuro sunaudojimo duomenys būtų slepiami ar apskaitomi neteisingai. Priešingai, Pareiškėjos apskaitos dokumentuose buvo fiksuojami sunaudoto kuro kiekiai ir nuvažiuoti atstumai, atskirai išskiriant Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių teritorijose sunaudotus degalus. Tai sudaro pagrindą vertinti pažeidimą kaip susijusį su mokestinių pareigų nevykdymu, o ne sąmoningu siekiu nuslėpti taršą.

Pareiškėja patikrinimo metu ėmėsi veiksmų tinkamam teisės aktų reikalavimų vykdymui užtikrinti – įsiregistravo GPAIS sistemoje, pateikė duomenis apie 2023–2025 mokestiniais laikotarpiais į vidaus rinką išleistus pakuočių kiekius, suformavo ketvirtines ir metines ataskaitas.

Komisija, remdamasi byloje esančiais įrodymais, nenustatė, kad Pareiškėja būtų sistemingai pažeidinėjusi MUATĮ nustatytą MUAT pakuočių atliekomis apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką ar kad Pareiškėja Patikrinimo akte konstatuotą pažeidimą būtų padariusi tyčia ar turėdama tikslą nuslėpti atskirų apmokestinamųjų pakuočių kiekius. Byloje nėra duomenų, kad Pareiškėja nebendradarbiavo su Departamentu, t. y. neteikė prašomos informacijos, kad Pareiškėja būtų siekusi ar trukdžiusi Departamentui atlikti patikrinimą ir (ar) nustatyti svarbias bei reikalingas aplinkybes. Taip pat nenustatyta, kad Pareiškėja būtų apgaulingai tvarkiusi apskaitą, klastojusi dokumentus ar sąmoningai siekusi nuslėpti apmokestinamųjų pakuočių kiekius. Priešingai, patikrinimo metu ji bendradarbiavo su Departamentu, teikė prašomus duomenis, o po patikrinimo ėmėsi priemonių nustatytiems trūkumams pašalinti ir tinkamam MUAT prievolių vykdymui užtikrinti ateityje.

Atsižvelgdama į šių aplinkybių visumą, Komisija vertina, kad koeficiento 2 taikymas būtų neproporcingas nustatytiems pažeidimams, ir yra pagrindas apskaičiuojant mokestį taikyti mažesnę koeficientą. Komisija, vadovaudamasi pirmiau pacituota LVAT praktika, Konstitucinio Teismo išaiškinimais, MAĮ nustatytais protingumo ir teisingumo kriterijais (MAĮ 8 straipsnio 3 dalis), atsižvelgdama į išvardintas MUAT baudinės dalies individualizavimui reikšmingas aplinkybes, sprendžia, kad Departamento Sprendimo nurodymas Pareiškėjai sumokėti 15 663 Eur MUAT keistinas, koeficientą 2 sumažinant iki koeficiento 1,4 (30 procentų MUAT dydžio sankcija) ir nurodant, kad Pareiškėja vietoje apskaičiuoto 15 663 Eur MUAT, turi sumokėti 10 181 Eur (15 663 Eur : 2 x 1,3) MUAT. Komisijos vertinimu, tokia sumažinta baudinė suma yra pakankama siekiamam tikslui pasiekti ir atitinka teisingumo, proporcingumo bei protingumo kriterijus.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija Pareiškėjos skundą patenkina iš dalies, pakeisdama ginčijamą Sprendimą ir sumažindama apskaičiuotą MUAT nuo 15 663 Eur iki 10 181 Eur.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2026-07-07 sprendimą AS-46 ir vietoj nurodymo sumokėti 15 663 Eur mokestį už aplinkos teršimą, MB „A“ nurodyti sumokėti 10 181 Eur mokestį už aplinkos teršimą.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė